

РЕШЕНИЕ

№ 212

гр. Шумен, 23.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, III-И СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Петина Кр. Николова

при участието на секретаря Мариана Любч. Митева
като разгледа докладваното от Петина Кр. Николова Гражданско дело № 20213630102577 по описа за 2021 година

Делото е образувано по искова молба, подадена от Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от гр. *** действащ чрез пълномощника си и със съдебен адрес: адв. С.С. от ШАК, срещу „***“, представлявано от управителя М.В.. Предявени са два иска – за заплащане на дължимо трудово възнаграждение с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ и за заплащане на обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение от работника без предизвестие по чл. 221, ал. 1 от КТ, както и акцесорните искания по чл. 86 от ЗЗД за законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното плащане. В исковата молба се твърди, че ищецът е бил работник на ответното дружество. Поради забавяне на плащанията по трудовия договор на 14.09.2021 г. прекратил трудовото си правоотношение с ответника на основание чл. 327, т. 2 от КТ, считано от тази дата. Неплатено останало трудовото възнаграждение на ищеца за периода от 17.05.2019 г. (съгласно поисканото и допуснато в съдебно заседание от 04.02.2022 г. изменение на иска) до 13.09.2021 г. С допълнителна молба, подадена на 03.02.2022 г., ищецът оспорва изложените в отговора твърдения и твърди, че му е било обяснено, че посочените в отговора ордерите суми касаят по-стари от 01.01.2021 г. дължими трудови възнаграждения. Последното дава повод да поиска изменение на иска в частта относно началния момент, от който не са му заплатени трудовите възнаграждения. Освен това е оспорен фактът на редовното водене на трудовите ведомости от ответника. Твърди, че след прекратяване на трудовото правоотношение на посоченото основание му се дължи и обезщетение за прекратяване на трудовото правоотношение без предизвестие на основание чл. 221, ал. 1 от КТ. Ищецът моли съда да осъди ответното дружество да му заплати сумите от 14301,41 лв. неплатено брутно трудово възнаграждение за посочения период и 1802 лв. (съгласно поисканото и допуснато в съдебно заседание от

25.02.2022 г. изменение на иска), представляващи неплатено обезщетение за прекратяване на трудовото правоотношение без предизвестие на основание чл. 221, ал. 1 от КТ, ведно със законната лихва върху двете суми от датата на подаване на иска до окончателното плащане, както и разноските по делото.

В предоставения на ответника едномесечен срок е постъпил отговор, с който исковите се оспорват по основание и размер. С допълнително писмено становище е оспорен иска и след изменението като са посочени всички плащания извършени в полза на ищеца, поради което е оспорен искът за заплащане на трудови възнаграждения за сумата над 7582,51 лв. Твърди, че съгласно разпореждане на НАП, ТД – Варна, офис Шумен работодателят е задължен да внася дължимите публични задължения, включително за данък общ доход и осигуровки на работниците. Счита, че дължимите данъци и осигуровки, които следва да се удържат от трудовите възнаграждения на ищеца и да се платят от работодателя на бюджета, в случая следва да се приспаднат от размера на претенцията на ищеца и сумите да му се присъдят без публичните задължения. Не се оспорва иска с правно основание чл. 221, ал. 1 от КТ. Моли обаче дължимото обезщетение по чл. 221, ал. 1 от КТ да се прихване с вземането им срещу ищеца по насрещния иск.

В срока за отговор е предявен и насрещен иск от *** срещу Р. ЮР. Й.. В насрещната искова молба се твърди, че докато работел за ***, Р. ЮР. Й. пожелал да посещава задочно обучение в ПГСАГ – Шумен. Но нямал финансовата възможност да поеме таксите за това обучение. По тази причина работодателят заплатил дължимите такси в общ размер на 1600 лв. Уговорката била в последствие да уредят отношенията си с договор, но това така и не станало. Работникът се явил на обученията, но не възстановил сумата. Моли съда да осъди Р. ЮР. Й. да заплати на *** сумата в размер на 1600 лв. платени без основание от работодателя вместо работника, а ако искът по чл. 221, ла. 1 от КТ бъде намерен за основателен, двете насрещни вземания да се прихванат.

Така предявеният насрещен иск е с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. Направено е искане за прихващане по чл. 103 и сл. от ЗЗД. С отговора по насрещния иск са изложени възражения за неоснователност на иска. Твърди се, че политика на работодателят е да заплаща обученията на работниците си в ПГСАГ – Шумен. Обучението било проведено от работника по настояване на работодателя на основание чл. 228б от КТ. Твърди, че никога между страните не е имало уговорка сумата да бъде възстановявана от работника. Нелогично било да се твърди, че страните ще уреждат отношенията си с договор цели 2 години след провеждане на обучението. Твърди, че не е имало сключен договор по Глава 11 от КТ между страните, а дори и да се приеме, че такъв е имало, то работникът не дължи възстановяване на сумата за обучение, тъй като прекратяването на трудовото правоотношение е по вина на работодателя.

В съдебно заседание процесуалният представител на ищеца поддържа предявените искове. Излага твърдения за доказаност размера на трудовите възнаграждения, които ищецът претендира като оспорва заключението на вещото лице и представените от ответника РКО. Моли съдът да присъди brutния размер на сумите, тъй като счита, че няма

данни дължимите данъци и осигуровки да са заплатени от ответника. Моли съда да отхвърли насрещния иск, тъй като счита, че в случая е имало налице основание, на което работодателят е заплатил обучението на работника.

В съдебно заседание процесуалния представител на ответника поддържа изложеното в отговора по исковата молба за частична неоснователност на иска за заплащане на трудовите възнаграждения в частта над сумата от 7582,51 лв. като твърди, че за целия период на действие на договора на работника са заплащани суми по банков път или с РКО. И неплатения нетен остатък на трудовите възнаграждения възлиза на посочената сума. Обръща внимание, че ищецът не е оспорил получаването на сумите. Твърди, че са събрани доказателства, че публичните задължения въз основа на трудовия договор са платени от работодателя. Моли съда да уважи насрещния иск и да извърши исканото прихващане.

Съдът, като съобрази твърденията на страните и представените по делото доказателства на основание чл. 235, ал. 2 и ал. 3 от ГПК, установи следното от фактическа страна:

От представените по делото писмени доказателства се установява, че ищеца *** е имал сключен трудов договор с ***. Договорът бил сключен на 17.05.2019 г. за длъжността „общ работник, строителство на сгради“. Брутното му трудово възнаграждение възлизало на 590 лв. Страните договорили и допълнително трудово възнаграждение са стаж и опит в размер на 4,80 %. С допълнително споразумение от 01.10.2020 г. ищецът бил преназначен на длъжността „техник, строителство и архитектура“ с трудово възнаграждение 1700 лв. и допълнително възнаграждение за трудов стаж и професионален опит в размер на 5,40 %.

Поради системно неплащане на трудовото му възнаграждение работникът уведомил работодателя, че прекратява без предизвестие трудовото правоотношение, считано от получаване на известието. Същото било получено от работодателя на 14.09.2021 г. На същата дата е издадена и заповед, с която трудовия договор е прекратен на основание чл. 327, т. 2 от КТ. Посочено е, че на работника следва да се изплати обезщетение по чл. 221, ал. 1 от КТ за срока на предизвестието без да е посочена конкретна сума. Видно от заключението на вещото лице по ССЧЕ размерът на обезщетението по чл. 221, ла. 1 от КТ дължимо на ищеца възлиза на 1802 лв.

Видно от изготвената и кредитирана от съда ССЧЕ се установява, че за целия период на действие на договора от 17.05.2019 г. до 14.09.2021 г. работодателят дължи на работника брутно трудово възнаграждение в размер на 36159,55 лв., от които нетното трудово възнаграждение възлиза на 27880,32 лв. (в ССЧЕ сумата е посочена като 29682,32 лв., но в нея е включено и обезщетението по чл. 221, ал. 1 от КТ в размер на 1802 лв.). От всички тези суми по банков път са заплатени общ 5922,81 лв., а чрез разходен касов ордер, удостоверяващ касово плащане, на работника са заплатени 6900 лв. Отделно вещото лице установило, че във ведомостите са налице отбелязвания, че на работника са заплатени 7475 лв. в брой срещу подпис във ведомостите. Подписаните от ищеца ведомости имат характера на разписка за получените суми, поради което съдът приема, че тези плащания наистина са направени.

Освен това по делото са представени доказателства, че е налице подлежащ на принудително изпълнение акт за събиране на публични вземания. Вещото лице е установило, че по него се извършват плащания редовно и дължимите от работодателя публични задължения във връзка с процесния трудов договор за данък общ доход и различните осигуровки (както тези, които се плащат от работодателя, така и тези, които се удържат от работника) се заплащат периодично от работодателя и към момента на изготвяне на ССЧЕ са платени всички публични вземания по трудовия договор на ищеца до м. май 2021 г.

От заключението по назначената и кредитирана от съда ССЧЕ се установява, че от целия период на действие на трудовия договор между страните неплатени са останали суми в размер на 7582,51 лв., представляващи нетната сума на дължимите трудови възнаграждения, както и начисленото обезщетение по чл. 221, ал. 1 от КТ в размер на 1802 лв.

От събраните по делото гласни доказателства се установява, че ищецът и преди процесния трудов договор е работел при същия работодател. Преди няколко години управителят на *** говорил със св. Иво М. по повод това, че трудно намирали лица, които да работят като строителни техници, тъй като се изисквало определено образование със специалност. За целта ръководителят на дружеството работодател се посъветвал със свидетеля, който работел при него като строителен техник, кои работници да бъдат обучени, за да могат да станат строителни техници. Изрично заявил, че му трябват хора, които работят при тях, на които може да се разчита. Св. М. предложил две лица, от които единият бил ищецът Р.Й.. Самият свидетел предал на ищеца предложението на работодателя и след като получил съгласие, го изпратил при М.В. да се уговорят. Не знае каква е била уговорката между двамата, но обучението било проведено в *** и било платено от ***, а след завършването му ищецът бил назначен за строителен техник. Видно от представените по делото писмени доказателства работодателят е заплатил два пъти по 800 лв. на ПГСАГ – Шумен в две поредни години или общо сумата от 1600 лв.

При така установените факти от значение за спора, съдът приема от правна страна следното:

С исковата молба са предявени два иска – за заплащане на дължимо трудово възнаграждение с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ и за заплащане на обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение от работника без предизвестие по чл. 221, ал. 1 от КТ, както и акцесорните искания по чл. 86 от ЗЗД за законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното плащане.

С оглед събраните по делото доказателства съдът намира за безспорно установено, че работодателят не е заплатил на работника нетно трудови възнаграждения в общ размер на 7582,51 лв.

По отношение на спора дали съдът следва да осъди работодателя да заплати brutното или нетното възнаграждение, съдът намира следното:

Трайно утвърдена е практиката, че с решението съдът трябва да определи дали работодателят следва да заплати brutното или нетното възнаграждение. В случаите, в които съдът задължава работодателят да заплати brutния размер на трудовото възнаграждение, задължение на съдебния изпълнител, който събира принудително вземането, е да изчисли и приведе директно на държавния бюджет сумите за данъци и осигуровки, а на работника се изплаща само нетната стойност на трудовото възнаграждение. Предвид това независимо от това дали съдът ще осъди работодателят да заплати brutната или нетната стойност на дължимите трудови възнаграждения и в двата случая работникът получава само нетната им стойност. Предвид това осъждането на работодателят да заплати brutната или нетната стойност зависи не от ползата за работника (и в двата случая той получава една и съща сума), а от други фактори: дали тези публични вземания са заплатени от работодателя или има съмнения, че може и да не бъдат заплатени. В конкретния случай няма никакво съмнение, че голяма част от дължимите данъци и осигуровки по дължимите на ищеца трудови възнаграждения са платени (до м. май 2021 г.). освен това според съда няма съмнение, че те ще бъдат заплатени, тъй като има издадено разпореждане на данъчните органи, съставен план за разсроченото им заплащане и плащанията се спазват от работодателя.

Предвид това съдът намира, че следва да осъди работодателят да заплати само нетната стойност на дължимите трудови възнаграждения.

Воден от гореизложеното съдът намира, че е предявеният иск с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ е основателен до размера от 7582,51 лв., а в останалата част до 14301,41 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

С оглед данните по ССЧЕ и признанието на ответната страна изцяло основателен е иска за заплащане на обезщетение по чл. 221, ал. 1 от КТ в размер на 1802 лв.

Ищецът има право на лихва за забава върху присъдените главници, считано от датата на подаване на исковата молба на 27.09.2021 г. до окончателното изплащане на сумите.

С насрещната искова молба е предявен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. С него работодателят твърди, че е платил суми, от които сее облагодетелствал работника, без да е имало въобще първоначално основание за това. Това изисква още при плащането на сумите да е липсвало основание за това. Конкретният случай е съвсем различен. От събраните по делото доказателства се установява, че идеята за заплащането на обучението (включително идеята работникът да премине такова обучение) е дошла от работодателя, мотивиран от липсата на доверени кадри с определено образование. Той е предложил на работника да премине въпросното обучение. Никъде по делото не се доказва твърдението, изложеното в насрещната искова молба, че са имали уговорка да сключат договор (какъвто и да бил той – за ученичество, за повишаване на квалификацията или др. договор по КТ или договор за заем или др. ненаименован договор по ЗЗД). Самият работодател е бил заинтересован да обучи свои работници, за да ги ползва за специфичната дейност на строителен техник. Довод в тази насока е и изминалия период от време – обучението на ищецът е започнало през 2018 г., а трудовите им правоотношения са

прекратени през 2021 г. През целия този период от 3 години ако страните са имали уговорка парите да бъдат възстановени, това е можело да стане многократно – чрез малки плащания при всяко плащане на трудовото възнаграждение. Изминалият период от време от проведеното обучение до прекратяването на трудовото правоотношение е показателно, че работодателят не е имал намерение да търси възстановяване на тези средства. О тази причина съдът намира, че плащането на обучението на работника не е извършено без първоначална липса на основание, а тъй като работодателят е имал интерес от това. Тук много показателен е изразът, който свидетелят М. използва. Той каза: „Идеята беше да си направим техници...“. Това показва, че работодателят е действал в свой интерес и за своя сметка при заплащане на обучението на работника, който се е съгласил да премине нужното обучение, за да заеме длъжността „строителен техник“.

Предвид гореизложеното съдът намира, че насрещния иск се явява изцяло недоказан и следва да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен.

Предвид направеното искане на страните за присъждане на разноси, съдът намира, че на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 3 от ГПК и двете страни имат право да получат част от сторените от тях разноси, съобразно уважената, респ. отхвърлената част от исковите.

От заплатеното адвокатско възнаграждение в размер на 960 лв. за иска по чл. 128, т. 2 от КТ ищецът следва да получи сумата в размер на 508,99 лв. Същият има право да получи целият размер на платеното адвокатско възнаграждение в размер на 350 за защита по иска по чл. 221, ал. 1 от КТ – макар ответника да е признал това си задължение, същият и до момента не е го е заплатил на ищеца, поради което с поведението си е станал причина за водене на делото.

От платеното адвокатско възнаграждение от ответника в размер на 1011 лв. за защита по първоначалния иск, същият има право да получи 474,97 лв. Тук трябва да се посочи, че макар ответникът да призна размера, който съдът установи по делото, с извънпроцесуалното си поведение все пак е дал повод за завеждане на иска като не е платил дължимите на ищеца трудови възнаграждения, поради което няма как да му бъде възстановена цялата сума за защита по първоначалния иск. Всички разноси за защита по насрещния иск остават в тежест на ответника, тъй като съдът намери този иск за неоснователен.

С оглед изводите на съда за частична основателност на предявените иски на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК *** следва да бъдат осъдени и да заплатят държавна такса по сметка на Районен съд - Шумен в размер на 4 % от стойността на уважените искиви претенции, а именно сумата в размер на 187,69 лв., както и част от сторените от съда разноси по назначената ССЧЕ, съразмерно на уважената от съда част от исковите, а именно сумата в размер на 217,38 лв. Така общо дължимата от ответника сума в полза на съда възлиза на 405,07 лв.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*** ***, представлявано от управителя М.В. **ДА ЗАПЛАТИ** на Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от *** сумата в размер на **7582,51 лв.** (седем хиляди петстотин осемдесет и два лева и петдесет и една стотинки), представляващи дължими и неплатени трудови възнаграждения по трудов договор, сключен на 17.05.2019 г. и допълнително споразумение по него от 01.10.2020 г., както и обезщетение по чл. 221, ал. 1 от КТ в размер на **1802 лв.** (хиляда осемстотин и два лева), ведно със законната лихва върху двете суми, считано от датата на подаване на исковата молба на 27.09.2021 г. до окончателното изплащане на сумите.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ, предявен от Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от гр. *** срещу „*** ***, представлявано от управителя М.В., за заплащане на сумите за трудови възнаграждения над сумата от 7582,51 лв. до пълния предявен размер от 14301,41 лв., като неоснователен и недоказан.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо от ЗЗД, предявен от „*** ***, представлявано от управителя М.В., срещу Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от гр. *** за заплащане на сумата в размер на 1600 лв. (хиляда и шестстотин лева) – платено обучение на ответника, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА „*** ***, представлявано от управителя М.В., **ДА ЗАПЛАТИ** на Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от гр. *** сумата в размер на 858,99 лв. (осемстотин петдесет и осем лева и деветдесет и девет стотинки), представляващи адвокатско възнаграждение платено от ищеца в настоящата инстанция, съразмерно на уважената част от исковите.

ОСЪЖДА Р. ЮР. Й. с ЕГН ***** от гр. *** **ДА ЗАПЛАТИ** на „*** ***, представлявано от управителя М.В., сумата в размер на 474,97 лв. (четиристотин седемдесет и четири лева и деветдесет и седем стотинки), представляващи адвокатско възнаграждение платено от ответника в настоящата инстанция, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

ОСЪЖДА „*** ***, представлявано от управителя М.В., **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на Районен съд – Шумен, сумата в размер на 405,07 лв. (четиристотин и пет лева и седем стотинки), представляващи държавна такса и сторени разноси, съразмерно на уважената част от исковите.

Решението подлежи на обжалване пред ШОС в 14-дневен срок.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____